

Nefndasvið Alþingis
B.t. Kristjana Benediktsdóttir
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 3. nóvember, 2010

Efni: Umsögn Félags atvinnurekenda um frumvarp til laga um gjaldþrotaskipti (fyrningarfrestur), 108. mál.

I. Almenn

Vísað er til erindis háttvirtar alisherjarnefndar dagsett 22. október 2010 þar sem óskað er umsagnar Félags atvinnurekenda um frumvarp til laga um gjaldþrotaskipti (fyrningarfrestur), 108. mál.

Félag atvinnurekenda telur að umrætt frumvarp sé til mikilla bóta fyrir einstaklinga sem verða gjaldþrota. Frumvarpið er í raun mikið réttlætismál enda gerir það einstaklingum kleift að ljúka fjárhagslegu uppgjöri sínu við kröfuhafa sína innan skynsamlegra tímamarka. Félag atvinnurekenda leggur því til að frumvarpið verði samþykkt. Félagið vill hins vegar gera nokkrar athugasemdir við einstaka þætti frumvarpsins.

II. Ábendingar

Sérstakir hagsmunir

Í 1. gr. frumvarpsins kemur fram að dómstóll skuli veita viðurkenningu á fyrningarlitum ef lánadrottinn sýnir fram á að hann hafi *sérstaka hagsmuni* af því að slíta fyrningu. Félag atvinnurekenda telur þetta orðaleg mjög óheppilegt enda óþarflega opið fyrir túlkun. Réttara væri að mati félagsins að tiltaka sérstaklega við hvaða aðstæður er átt og gera það með tæmandi hætti.

Gerir félagið því það að tillögu sinni að 1. mgr. 1. gr. frumvarpsins verði óbreytt en 2. mgr. 1. gr. falli út. Í stað hennar komi ákvæði sem tekur með hlutlægum og gagnsægum hætti á því hvenær viðbótarfrestir eru veittir sem því hvaða kröfur eru undanþegnar ákvæðinu. Eftir breytinguna yrði því ákvæðið svohljóðandi:

Protamaðurinn ber ábyrgð á skuldum sínum sem fást ekki greiddar við gjaldþrotaskiptin. Hafi kröfu verið lýst við gjaldþrotaskiptin og ekki fengist greidd við þau er fyrningu slitið gagnvart þrotamanninum og byrjar þá nýr tveggja ára fyrningarfrestur að líða á þeim degi sem skiptunum er lokið. Þótt kröfu hafi ekki verið lýst við skiptin gildir þessi sami fyrningarfrestur um hana, enda fynist hún ekki á skemmri tíma.

Fyrning krafna sem um ræðir í 2. mgr. er háð viðbótarfrestum skv. III. kafla laga um fyrningu kröfuréttinda nr. 150/2007 eftir því sem við á. Ákvæði 2. mgr. hafa ekki áhrif á fyrningu krafna sem um getur í 9. gr. laga um fyrningu kröfuréttinda nr. 150/2007. Hafi lánadrottinn fengið tryggingarréttindi fyrir kröfu sinni í eign þrotamannsins áður en frestur skv. 2. mgr. var á enda fynist krafa hans þó ekki að því leyti sem fullnusta fæst á henni á síðari stigum vegna þeirra tryggingarréttinda.

Í III. kafla laga um fyrningu kröfuréttinda nr. 150/2007 eru útlustuð ákveðin skilyrði eða aðstæður þar sem fyrning lengist með víðbótarfrestun. Þau atvik eiga almennt við þegar aðilar voru grandlausir um kröfu sína, þegar ákveðinn ómöguleiki olli því að kröfu var ekki lýst og að auki þegar um kröfur ólögráða aðila á hendur fjárhaldsmanni er að ræða. Þá kemur fram í kaflanum að lok fyrningarfrests komi ekki í veg fyrir að hafa megi uppi kröfu um skaðabætur í sakamáli þar sem skuldari er fundinn sekur um verknað sem liggur til grundvallar kröfunni.

Í 9. gr. laga um fyrningu kröfuréttinda nr. 150/2007 er svo kveðið á um að krafa um skaðabætur fyrnist á fjórum árum frá þeim degi er tjónþoli fékk nauðsynlegar upplýsingar um tjónið og þann sem ábyrgð ber á því eða þar að afla sér slíkra upplýsinga. Einnig er þar kveðið á um að krafa um skaðabætur vegna líkamstjóns, þ.m.t. fyrir ófjárhagslegt tjón, fyrnist þó á tíu árum. Ákveðin réttlætisrök lúta að því að slíkar skaðabætur og þá einna heist fyrir líkamstjón og miska fyrnist ekki með þeim hætti sem lagt er til í frumvarpinu.

Um eignarétt

Nokkuð hefur verið fjallað um eignaréttindi og friðhelgi eignarréttar undanfarið. Hafa þau sjónarmið t.d. heyrst að efni þess frumvarps sem hér um ræðir kunni að brjóta gegn eignarréttarákvæðum stjórnarskrár. Félag atvinnurekenda telur hins vegar augljóst að svo sé ekki. Almennt hefur verið talið að eignarréttarákvæði 72. gr. stjórnarskrár sé því ekki til fyrirstöðu að löggjafinn geti sett almennar reglur sem takmarka eignarétt enda styðjist þær við almenn og málefnaleg rök. Þetta hefur Hæstiréttur Íslands staðfest í fjölmörgum málum t.d. 182/2007, 210/1190 og 41/1951. Ekki verður annað séð en að frumvarpið sé almennt og grundvallað á málefnalegum rökum.

III. Annað

Að lokum áskilur Félag atvinnurekenda sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum.

Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllt,

Páll Rúnar M. Kristjánsson hdl.
Yfirlögfræðingur Félags atvinnurekenda

FÉLAG ATVINNUREKENDA